ORĘDOWNIK URZĘDOWY
powiatu tczewskiego.

Nr. 40. Tczew, dnia 15-go października 1925 r. Rok VI.

Przedpłata: miesięcznie 2,— zł.

ORĘDOWNIK POWIATOWY wychodzi co czwartek.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 5 groszy za 1-łam wiersz milimetrowy.

Administracja Wydział Powiatowy Tczew. Telefon nr. 40 i 60.

Treść:

309. Zarządzenie weterynaryjno - policyjne Wojewody Pomorskiego dot: zarazy pryszczycy.
310. Przesyłanie kart meldunkowych do P. K. U. przez Starostwo.
311. Stwierdzenie zakaźną „Anemję" u jednego konia pana Rudolfa Düke w Langfelde.
312. Wybuch pomoru trzody chlewnej u Heinricha Vossa w Gottswalde, pow. Gdańsk — niziny.
313. Licencja klaczy.
514. Wysiedlenie z pasa granicznego Marjana Cezara zamieszkałego w Śniatynie.
315. Pomoc dla wychodztwa polskiego w Francji, na Polski Uniwersytet Robotniczy w Lille.
316. Zagubienie pięczęci urzędowej wsi Pępocin, gminy Kazimierz Biskupi, pow. słupeckiego.

309)

Zarządzenie

Zarządzenie weterynaryjno policyjne Wojewody Pomorskiego, dot. Zarazy Pryszczycy.

Uchylając rozporządzenie moje z dnia 4. 11. 1920 r. Dz. Urz. str. 346 zarządzam celem skuteczniejszego tłumienia pryszczycy u zwierząt racicowych w Wojew. Pomorskiem na zasadzie §§ 16—30 ustawy o chorobach zaraźliwych u zwierząt domowych z dnia 26. 6. 1909 (Dz. Ust. Rzeszy niem. str. 519) i §§ 161—165 przepisów wykonawczych Rady Związkowej Rzeszy Niem. do cytowanej ustawy z 7. 12. 1911. (Dz. Ust. Rzeszy niem. str. 4) tudzież postanowień wykonawczych Ministra Rolnictwa i Dóbr Państw. z 1. 5. 1912 r. (Dz. Urz. 105) i reskr. Min. Rol. i Dóbr Państw. z dnia 7-go września 1925 r. L. dz. 6268 W. II. co nastpuje:

ustanawiam obwody obserwacyjne z powodu pryszczycy w myśl §§ 161—169 powołanej ustawy, a mianowicie:

A. Obwód izolacyjny (ściślejszy).

Z każdej gminy, w której stwierdzono urzędowo pryszczycę, tworzy właściwy Starosta w porozumieniu z Powiatowym Lekarzem Weteryn. obwod. izolacyjny (ściślejszy) w myśl §§ 161--165 powyżej podanych przepisów.

§ 1.

Z tego obwodu ściślejszego nie wolno wyprowadzać (wywozić, wypędzać, wynosić), żadnego zwierzęcia racicowego (bydła rog., owiec, świń), tudzież nie wolno wprowadzać jak i przepędzać przez ten obwód luzem lub też w zaprzęgu zwierząt racicowych. Przy głównych wejściach do tych miejscowości powinny być umieszczone na widocznem miejscu tablice z trwałym napisem „pryszczyca", miejscowość zamknięta. Wprowadzenie, przepęd i przejazd zaprzęgniętemi zwierzętami racicznemi wzbroniony." Przy głównem zaś wejściu do obory zapowietrzonej powinny być umieszczone tablice z napisem „pryszczycą". Zwierzęta racicowe (bydło rog., kozy, owce, świ-

nie) w tym obwodzie podlegają zamknięciu w oborach. Wypęd zwierząt racicowych na pastwiska jest wzbroniony, a znajdujące się już na pastwisku zwierzęta powinny być natychmiast spędzone do stajen i tam trzymane. Zwierzęta kopytkowe zagród zapowietrzonych mogą być używane poza zagrodą miejscowości zapowietrzonej, o ile umieszczone są w oddzielnej stajni i przed opuszczeniem zagrody zostaną każdorazowo kopyta dokładnie oczyszczone i odkażone. Drób zagród zapwietrzonych powinien być izolowany w ten sposób, aby nie mógł opuścić podwórza zagrody zapowietrzonej, to samo dotyczy i gołębi. Kury i gołębie powinny być trzymane w zamkniętych ubikacjach, gęsi i kaczki w ogrodzeniach. Wprowadzenie obcych zwierząt racicowych do zagrody zapowietrzonej jest wzbronione. Psy w tym obwodzie ściślejszym powinny być uwiązane lub prowadzone na smyczy.

§ 2.

Wejście do obór (zagród) zapowietrzonych, w których znajdują się zwierzęta racicowe, miejsca przed drzwiami obór i wiodących do obór, ścieszki, drogi, odpływ gnojówki i nawóz powinny być przynajmniej raz dziennie polane wodą wapienną lub wysypane sproszkowanym wapnem, a podwórze okalające oborę zapowietrzoną, utrzymywane w czystości i porządku, uniemożliwiającym rozszerzenie się zarazy. Drogi prywatne. prowadzące od głównej szosy do zapowietrzonych zagród zamyka się dla wszelkiego ruchu publicznego.

§ 3.

Wstęp do obór i ubikacji, zajętych przez zwierzęta chore względnie podejrzane, jest surowo wzbroniony rzeźnikom, kastratorom oraz osobom zajmującym się procederem domokrążnym itp. Dozwolony jest natomiast właścicielowi lub jego zastępcy, lekarzowi weter. oraz osobom, którym właściciel zlecił doglądanie i pielęgnowanie zwierząt. Osoby, które były zajęte w stajni zapowietrzonej lub przy chorych względnie podejrzanych zwierzętach, mogą opuścić zagrodę zapowietrzoną jedynie po każdorazowem dokładnem oczyszczeniu i odkażeniu ubrania i obuwia, przy ewentl. zmianie zewnętrznego ubrania i po umyciu i odkażeniu rąk.

Nie wolno zatrudniać do obsługi zwierząt racicowych w zapowietrzonej zagrodzie tych osób, które mają styczność z obcemi zwierzętami racicowemi. Przedsiębiorstwa, zagród zapowietrzonych odwiedzanych przez większą ilość osób, powinny być zamknięte aż do wygaśnięcia choroby, przeprowadzenia dokładnej dezynfekcji i uznania jej zo dostateczną przez urzędowego lekarza weterynaryjnego oraz po upływie przepisanego okresu obserwacyjnego.

§ 4.

Wszelkie przyrządy stajenne, które były w styczności ze zwierzętami choremi, podejrzanemi, lub ich produktami lub odchodami, przed użyciem poza zagrodą zapowietrzoną, powinny być oczyszczone i odkażone.

§ 5.

W obwodzie izolacyjnym (ściślejszym) i w obwodzie obserwacyjnym (dalszym) zabrania się odbywania targów, jarmarków, wystaw, pokazów lub licencjonowania, jak też wogóle spędów zwierząt racicowych.

§ 6.

Zużytkowanie i sprzedawanie w stanie surowym mleka, jego przetworów surowych, pochodzących od zwierząt zagród objętych obwodem ściślejszym jest wzbronione. Mleko takie powinno być przegotowane, to znaczy, ogrzane do zagotowania lub przynajmniej pozostawione pod działanie temperatury 70 C. przez 30 minut, lub 850 C. przez 1 min. Właściwy starosta po dokładnem zbadaniu miejscowych warunków, za zgodą Pow. lek. Wet. może zezwolić wyjątkowo, na odprowadzenie mleka do mleczarni, w której zapewnione jest dostateczne ogrzanie wszystkiego mleka i jego odpadków, wydawanie z mleczarni dla ludzi, dla gospodarstw, na których znajdują się zwierzęta racicowe, jakoteż zużytkowanie przez żywy inwentarz racicowych, stanowiący własność mleczarni. Miejsce zajazdu wozów przed mleczarnią, rampy itp. służące do wyładowywania konew z mlekiem, powinny być codziennie oczyszczone i zlane rozczynem wapna. Konwie od mleka należy przed wydaniem mleczarni odkażać 3 proc. roztworem sody, poczem wypłukać wrzącą wodą, lub też odkazić parą wodną pod odpowiedniem ciśnieniem.

§ 7.

Nawóz usuwany z obór zapowietrzonych powinien być zbierany osobno w obrębie podwórza zagrody i polany grubą warstwą rozczynu świeżo sporządzonego, albo przepisowo okopcowany. Gnojówka i nawóz zwierząt przeżuwających i świń zagród zapowietrzonych, może być wywieziony z zagrody tylko za zezwoleniem policyjnym, wydanem po porozumieniu się z urzędowym lek. wet. pod warunkami, jakie on przepisze, a to: gnojówka w odpowiednich zbiornikach, a gnój na dobrze uszczelnionym wozie z tem, że zostanie zaraz przyorany, zaś droga publiczna o ile wyjątkowo służyła do przewozu gnoju, zlana wapnem.

§ 8.

Paszy objętościowej, ściółki, wytworów surowych produktów pochodzenia zwierząt racicowych nie wolno wywozić z zagrody zapowietrzonej jak tylko za zezwoleniem władzy policyjnej pod warunkami, jakie ta przepisze po porozumieniu się z dotyczącym urzędowym lek. wet.

Wełnę owiec wolno wywieźć jedynie tylko w workach gęsto utkanych i szczelnie zawiązanych (zaszytych). Wszelkie części padliny zwierząt racicowych, z wyjątkiem rogów i skóry, powinny być przy zachowaniu jak największej ostróżności, uniemożliwiającej rozwleczenie zarazy, oddane do unieszkodliwienia w sposób przepisany (§ z dnia ostatn.).

§ 9.

Ubój zwierząt racicowych zagrody zapowietrzonej, w razie koniecznej potrzeby, można uskutecznić tylko w tejże zagrodzie zapowietrzonej i przy zachowaniu środków ostróżności, uniemożliwiających rozwleczenie zarazy.

Skóry i rogi zwierząt racicowych padłych, zabitych, chorych i podejrzanych, wolno wywozić z zagrody zapowietrzonej tylko w stanie zupełnie wysuszonym, lub po uprzedniem dokładnem zdezynfekcjonowaniu ich według wskazówek pow. lek. wet.

B. **Obwód obserwacyjny (dalszy).**

Do obwodu, utworzonego przez właściwgo starostę w porozumieniu z właściwym lek. wet. wciela się miejscowości, położone około obwodu izolacyjnego (ściślejszego).

§ 10.

Przepędzanie, przeprowadzanie zwierząt racicowych luzem lub w zaprzęgu przez obwód ten jest wzbronione.

§ 11.

Wywóz (wyprowadzenie, wyniesienie) zwierząt racicowych z obwodu obserwacyjnego dla celów użytkowych hodowlanych, uzależnia się od każdorazowego mego zezwolenia i pod warunkami, które przepiszę w tym celu; zanim się przedsięweźmie jakiekolwiek kroki, należy uzyskać uprzednio moje zezwolenie. Dla zwierząt racicowych, należących do różnych zagród obwodu obserwacyjnego nie wolno używać wspólnych pastwisk, wodopojów, wód do pławienia, lub przepędów głównemi ulicami.

§ 12.

Zwierzęta racicowe zagród niezapowietrzonych, należące do obwodu izolacyjnego (ściślejszego) muszą być stale trzymane w oborach. Zwierzęta wolno wyprowadzać na natychmiastowy ubój z ściślejszego obwodu tylko do rzeźni, położonej w tejże zapowietrzonej miejscowości a z dalszego obwodu obserwacyjnego do najbliższych rzeźni, po uprzedniem zbadaniu i wystawieniu zaświadczenia zdrowotności przez urzędowego lek. wet. z ważnością na 48 godzin, z którego powinno wynikać, że tak zwierzęta mające być wyprowadzone, jak i wszystkie zwierzęta racicowe tej zagrody zostały zbadane i uznane za wolne od objawów chorób zaraźliwych, za zezwoleniem miejscowej władzy policyjnej.

Wywóz zwierząt racicowych może nastąpić tylko wtedy, gdy przed wyprowadzeniem z obory racice zostaną dokładnie oczyszczone z nawozu i odkażone rozczynem wapna. Zwierzęta racicowe wywożone koleją, muszą być wprost dowiezione na wozach bez styczności z innem bydłem do najbliższej stacji kolejowej, z przeznaczeniem do jednej z rzeźni publicznych Państwa Polskiego, posiadającej bezpośrednio połączenie z torem kolejowym. Do tego jednak koniecznie jest oprócz wyżej wspomnianego zaświadczenia zdrowotności, wystawionego przez urzędowego lekarza weterynaryjnego, względnie lekarza weterynaryjnego, upoważnionego przez Wojewodę do wykonywania urzędowych czynności, jeszcze każdorazowe piśmienne zezwolenie Wojewody Pom., o ile dotyczy to ściślejszego obwodu obserwacyjnego, a każdorazowe piśmienne zezwolenie miejscowej władzy policyjnej, o ile dotyczy to dalszego obwodu obserwacyjnego, które powinien urzędujący lekarz wet. dołączyć do każdego listu przewozowego. Przed załadowaniem jednak zwierząt powinien lekarz wet. powiadomić:

1. Zarząd stacji kolejowej załadowczej o uzyskaniu zezwolenia Wojewody na załadowanie zwierząt, oraz o konieczności nalepiania na wagonach kolejowych zawierających transport zwierząt kartek o czytelnym napisie: „Zwierzęta podejrzane o pryszczycę“. Podobną notatkę powinien zarząd stacji umieścić na listach przewozowych;
2. o dniu odejścia transportu zwierząt i to telegraficznie na koszt strony miejscową władzę policyjną miejsca przeznaczenia tego transportu, podając numer wagonu kolejowego.

Wyładowywanie lub przeładowywanie zwierząt w czasie transportu jest wzbronione, chyba że jest to nieodzownem w celu odstawienia zwierząt do miejsca swego przeznaczenia. Podczas ładowania tych zwierząt inne zwierzęta racicowe

nie mogą się równocześnie znajdować na ładowni. Po załadowaniu ładowania oraz sprzęty ładownicze powinny być dokładne oczyszczone i zdezynfekcjonowane.

§ 13.

Na całym obszarze Województwa Pomorskiego wolno załadowywać i wyładowywać zwierzęta racicowe (bydło rog., owce, kozy i świnie), na kolejach żelaznych tylko po każdorazowem indywidualnem zbadaniu wysyłanych zwierząt przez właściwego państwowego lekarza wet. i wystawieniu świadectwa zdrowotności na koszt strony.

§ 14.

Przekroczenia przepisów niniejszego zarządzenia będą karane po myśli działu 3-go przepisów karnych powołanej na wstępie ustawy niemieckiej.

§ 15.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia go w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Toruń, dnia 18 września 1925 r.
L. dz. II. g. 2626-25.

Wojewoda Pomorski
(—) Dr. Wachowiak.

Ogłasza się.
Tczew, dnia 2 października 1925 r.
St. 14489/25. **Starosta.**

---

310)

Obwieszczenie

Przesyłanie kart meldunkowych do P. K. U. przez Starostwo.

Celem dania możności referentowi wojskowemu przy Starostwie śledzenia biegu spraw meldunkowych polecam Panu Burmistrzowi w Tczewie, pp. Sołtysom i Przełożonym Obszarów Dworskich, od dnia 15. 10. 1925 począwszy, przesyłać karty meldunkowe, sporządzone w myśl § 504 rozp. wykonaw. do art. 69—73 ustawy, każdego 1 i 15 miesiąca do P. K. U. **przez Starostwo w Tczewie.**

Tczew, dnia 5 października 1925 r.
St. O. E. 3049-25 **Starosta.**

---

311)

Obwieszczenie.

Na majętności p. Rudolfa Duecka w Langfelde pow. Gdańsk-Niziny, stwierdzono urzędowo dnia 26. 9. 25 r. zakaźną „Anemję" u 1 konia.

Tczew, dnia 5 października 1925 r.
St. 14291/25. **Starosta.**

312)

Obwieszczenie.

U posiedziciela ziemskiego Heinricha Vossa w Gottswalde pow. Gdańsk-Niziny wybuchł pomor trzody chlewnej.

Tczew, dnia 5 października 1925 r.
St. 14292/25. **Starosta.**

---

313)

Licencja klaczy.

Równocześnie z tegorocznemi licencjami ogierów odbędą się licencje klacz dla Pomorskich ksiąg stadnych.

Przyjmować się będzie do księgi stadnej koni półkrwi szlachetnych, klacze ciepłokrwiste bez domieszki krwi oldenburskiej, wschodnio-fryzyskiej i holsztyńskiej. Do księgi stadnej koni zimnokrwistych, klacze typu reńsko-belgijskiego (czystej krwi lub wysoko podrasowane) klacze przyjęte do ksiąg stadnych podlegać będą ochronie przed ewentl. przymusowym poborem w razie mobilizacji. Rejestrowanie innych typów klaczy w celach ochronnych przed poborem do wojska, odbywać się będzie dopiero w przyszłym roku po otrzymaniu szczegółowych przepisów ministerjalnych.

Jednorazowe wpisowe za klacze szlachetne wynosi 4 zł. za klacze zimnokrwiste 6 zł. oprócz bieżących rocznych składek w tej samej wysokości. Celem przyspieszenia aktu licencyjnego uprasza się o wypełnienie zgłoszeń do księgi stadnej zawierających bliższe dane co do maści, wieku, pochodzenia itp. każdej klaczy. Wzory zgłoszeń na życzenie wysyła bezpłatnie wydział hodowli Pomorskiej Izby Rolniczej w Toruniu, Sienkiewicza 40. Wypełnione wzory zgłoszeń z ewtl. rodowodami należy wręczyć na miejscu przeglądu komisji licencyjnej.

Pomorskie Stowarzyszenie Hodowców Konia Zimnokrwistego — Zap. Tow.
Pomorski Związek Hodowców Konia Szlacheckiego Półkrwi — Zap. Tow.
(–) Donimierski.

Ogłasza się.
Tczew, dnia 5 października 1925 r.
St. 14180/25. **Starosta.**

---

314)

Obwieszczenie.

Wysiedlenie z pasa granicznego.

Dekretem z dnia 29. 8. 25 L. dz. 13069/P/b. wysiedlił p. Wojewoda Stanisławowski na przeciąg 3 lat z 30 klm. pasa granicznego Marjana Cezara syna Juljusza i Marji urodzonego w Rzeszowie a zamieszkałego w Sniatynie.

Pp. Burmistrz, Sołtysi i Przełożeni obszarów dworskich nie przyjmą Cezara do swych gmin i powiadomią mnie natychmiast o jego pojawieniu się.

Tczew, dnia 8 października 1925 r.

14207-25 St. **Starosta.**

315)

Polski Uniwersytet Robotniczy w Lille

o pomoc dla Wychodźtwa Polskiego we Francji.

Komuż nie są znane potrzeby oświatowe i kulturalne wychodźtwa polskiego we Francji.

Zdala od Ojczyzny, oderwani ciężkim muserr szukania pracy poza granicami kraju, wierni Jej Synowie i Córki tęsknią za Nią, kochają Polskę i marzeniem każdego jest powrót pod rodzinną strzechę, do swoich pól i łąk.

A nie jeden i nie jedna z nich mimo, iż czują po polsku, Najjaśniejszą swoją Rzeczpospolitą kochają duszą całą, nie mówią prawie własnym pięknym językiem, kaleczą go i dzieci swoje mowy polskiej uczyć nie umieją. I nie dziw...

Większość emigracji polskiej we Francji, to nasi wychodźcy przybyli tutaj z obczyzny niemieckiej, gdzie długie lata pracowali, wychowani w niewoli, w obcem środowisku, które mowę ich wydrzeć im chciało, by ich zniemczyć, wynarodowić, duszy im tylko zabrać nie mogło. I dziś zahartowani w walce o swoją polską duszę przyszli tutaj do Francji wychodźcy nasi i pracują, roznosząc sławę imienia polskiego i pomagając do zagojenia ran wojennych naszej Wielkiej Sojuszniczce.

Pamiętać powinien o wiernych swych dzieciach kraj ich ojczysty, rękę pomocy wyciągnąć im musi, dać im strawę duchową, dać i moświatę, dać im książkę. dać im wiedzę w naszej do nich płynącej mowie.

Rozwijać wśród wychodźtwa polskiego musimy tę jego wielką miłość Ojczyzny, opartą na uczuciu, dać mu o jego kraju wiadomość, zapoznać ze sławą dziejową Polski i Jej bogactwem, przywrócić na wychodźtwie czystość przepięknej mowy naszej.

Spełnimy wtedy obowiązek wobec dużej części narodu naszego, która czeka by móc do kraju rodzinnego powrócić i stanąć przy własnym warsztacie.

Do Was więc zwracamy się, którzyście nie zaznali doli wychodźcy i możecie w Ojczyźnie swej dla Niej w znoju pracować, o pomoc dla braci Waszych, którzy za Polską tęsknić jeno mogą.

I do Was, którzy w lepszych, niż wychodźtwo polskie we Francji warunkach, za morzami roznosicie sławę imienia polskiego — do wszystkich wreszcie Polaków, po całym rozrzuconych świecie — zwracamy się o pomoc.

Uniwersytet Robotniczy, przez Wychodźtwo samo do życia powołany, rozwinąć swej pracy należycie nie może z braku środków materjalnych, z braku książek i pomocy naukowych.

Niech każdy, kto pragnie, by wychodźtwo polskie we Francji, wzmogło siłę Narodu naszego Państwa, wniesie choćby najdrobniejszą ofiarę na rozbudowę gmachu polskiej wiedzy wśród szerokich mas robotników polskich we Francji, kujących w ciężkim znoju swą lepszą przyszłość, a z nią przyszłość i sławę Naszej Ojczyzny.

Sekcja Propagandy P. U. R. w Lille.

Przewodnicząca:	Sekretarka:
(—) Gawrońska.	(—) A. Ziętkiewiczowa.

Korespondencje i przesyłki kierować należy pod adresem:

France, 36, rue Faidherbe, Lille (Nord).

Polskie Towarzystwo Emigracyjne gorąco popiera apel i prosi o zgłaszanie książek lub darów pod adresem P. T. E. Jasna 11 Warszawa.

Powyższą odezwę popieram gorąco. W każdym domu polskim, znajdzie się jakaś książka już przeczytana, powieść, dzieje Polski, katechizm, elementarz, dzieje święte itd. to wszystko należy ofiarować dla Rodaków naszych we Francji.

Celem ułatwienia można wszelkie ofiary za pokwitowaniem składać w pokoju 12 w gmachu Starostwa, które potem wspólnie zostałyby wysłane. Ktoby chciał złożyć ofiarę pieniężną na „Polski Uniwersytet ludowy w Lille, może to uczynić w „Powiatowej Kasie Komunalnej", pokój 6. Książka polska złożona dla rodaków we Francji spełni tam wielkie posłannictwo: przyczyni się do szerzenia oświaty narodowej.

Dołóżmy do tego wszyscy ręki.

Tczew, dnia 7 października 1925 r.

Wp.Br.12479/25. **Dytkiewicz, starosta.**

306)

Obwieszczenie

Zgubienie pieczęci urzędowej.

Sołtys wsi Pępocin, gminy Kazimierz Biskupi, powiatu Słupeckiego zgubił pieczęć urzędową, kauczukową, owalną z napisem „Sołtys wsi Pępocin, gminy Kazimierz", oraz oznakę sołtysowską.

Pp. Burmistrz, Wójtowie, Sołtysi i Przełożeni obszarów dworskich oraz Pow. Kom. i Posterunki P. P. nie będą uznawali dokumentów odstemplowanych tą pieczątką po 1. 9. 25 r.

Tczew, dnia 2 października 1925 r.

14005/25 St. **Starosta.**

Nakładem i czcionkami Drukarni i Księgarni Tow. z ogr. por. w Tczewie.
Odpowiedzialny redaktor Stanisław Grzonka, Sekr. Wp. w Tczewie.